

Interjú a TAITA Alapítvány vezetőjével, Borbély Emesével

Hogyan alakult meg a Taita Alapítvány, Önnek milyen szerepe volt az indulásban?

Ennek gyökerei nagyon régre nyúlnak vissza. Mindig is érdekelt maga Afrika, a kontinens minden jellemzőjével együtt. Mivel itthon egy időben állami gondozott gyerekekkel foglalkoztam, arra gondoltam ez a kérdéskör érdekes lehet Afrikával kapcsolatban is. 2004-ben találkoztam egy fekete apácával, és ez adta meg a végső lökést ahhoz, hogy Afrikába menjek. Egy év felkészülés után, amikor befejeztem az egyetemet, elmentem abba az árvaházba, amit ez az apácarend tart fenn Kenyában.

Hogy került először Afrikába, mire számított ott?

Az említett apácától tudtam meg, hogy a Szent József nővérei alapvetően egy gyógyító rend, de van egy árvaházuk is. Ezt azért hozták létre, mert az árván, szülők és testvérek nélkül maradt gyerekeket az apácák gondjaira bízák, akik egy árvaház létrehozásával próbáltak tenni valamit a helyzet jobbításáért. Első önkéntes munkámat ebben az árvaházban 2005 februárjában kezdtem és három hónapig tartózkodtam kint, azóta pedig kétszer voltam látogatóban. Szerettem volna szakmai segítséget nyújtani (ebből írom a doktori disszertációm is), de aztán rájöttem, hogy itt kézzelfoghatóbb segítség kell: rendszeres és változatos ételhez juttatni a gyerekeket, pénzt és önkénteseket küldeni és hazahozni a kinti világ gyönyörűségének hírért; azt, hogy az afrikaiak milyen kedves, nyitott, alkalmazkodó és tanulékony emberek. Ennek nyomán kerestem meg néhány barátomat azzal, hogy van-e kedvük segíteni és végül így hoztuk létre a Taita Alapítványt. Ezt 2006-ban jegyezték be, hiszen az előkészítési folyamat meglehetősen hosszadalmas. Öten kezdtük a munkát (ugyanazek a tagok alkotják a jelenlegi elnökséget), de közülünk csak én voltam Kenyában. Azóta inkább az önkéntesekre alapozzuk a tevékenységünket, akik itthon és Kenyában is segítenek. Eddig 17 önkéntesünk volt már kint az árvaházban.

Mik az alapítvány fő céljai?

Két célunk van: egyrészt, hogy anyagilag támogassuk a gyerekeket, fejlesztéseket csináljunk az árvaházban, pályázzunk fenntartásra, élelmiszerre. A másik cél, hogy felhívjuk az emberek figyelmét Afrika illetve a Harmadik Világ problémáira. Eljárunk iskolákba, rendezvényekre, előadásokat, játékokat, beszélgetéseket szervezni, amelyek egy picit talán rámutatnak az általunk képviselt gondolatokra és feladatokra.

Milyen a kapcsolatuk a kenyai partnerekkel?

Egészen más a felfogásuk, más a hozzáállásuk és egy hosszú tanulási folyamat, amíg az ember ezt megérti és elsajátítja. Mindkét fél részéről nyitottság és türelem szükségeltetik ahhoz, hogy ez végbe mehessen. Azt persze nehéz elfogadni, hogy a kinti partnerek hajlamosak sok mindent lassan, nehézkesen végrehajtani, azt mondani, hogy „jó ez így”, illetve hogy egyes esetekben hajlamosak csak várni a külső segítségre. Nagyon sokat tanultunk tőlük mi is, nagyon kooperatív a kenyai tár-

sadalom, sokat segítenek az emberek egymásnak. Tulajdonképpen három szálon van fontos kapcsolatunk Kenyával. Az egyik az említett árvaház és az apáca, aki ennek a vezetője. A másik szál az apácarend vezetősége, akikkel fontos ügyekben egyeztetni kell, a harmadik pedig a Kenyában működő magyar nagykövetség, akik bizonyos esetben nagy segítséget tudnak nyújtani és ha lehetőségük van rá, meg is teszik ezt. Volt továbbá kapcsolatom a Bécsben működő kenyai nagykövetséggel is, mivel a városban tanultam. Ezzel kapcsolatban érdekes, hogy az egyik konzul testvére a rend egyik vezető apácájának. Tényleg nagyon kicsi a világ!

A Taita Alapítványra mi a jellemző, vannak állandó, rendszeresen ismétlődő programjaik?

Jellemzőek az állandó projektek, a programjaink pedig inkább felkérés alapján jönnek. Minden évben legalább egyszer, de többnyire kétszer is rendezünk jótékonysági koncertet, a legtöbb felkérés pedig iskolák és művelődési központok felől érkezik hozzánk. Sokáig szerepeltünk a Művészetek Völgye programjai között, de az egy idő után ellaposodott. Mindig vannak újabb csatornák, amelyekre érdemes próbálkozni, de vannak olyanok is, amelyeket le kell zárni. Fontos, hogy cikketek jelentessünk meg, valamint hogy iskolákba jussunk el, amire eddig mindig volt is lehetőség. Sokszor hívnak, hogy menjünk tanítani, tartsunk Afrika-napokat. A másik fontos programunk, a jelképes örökbefogadás, ami szintén állandónak tekinthető. Ezt a havi rendszerességgel adott támogatási formát az emberek kedvelik, és ez folyamatos adminisztrációval jár.

Kik látogatják a rendezvényeket, mi kelti fel a résztvevők érdeklődését?

Ez nagyban függ az egyes programtól. A Művészetek Völgyében rendezett programunkon azt láttam, hogy a középosztály erősen képviselteti magát, különösen a pedagógusok mutattak érdeklődést. Ha viszont koncertet szervezünk, dobolással, akkor zömében fiatalok (alternatív érdeklődésűek), gimnazisták érkeznek. A jótékonysági koncerteken és kiállításokon szinte mindenki megjelenik, akinek tetszik a cél, valamilyen szálon kötődik hozzánk, a szervezetünkhöz.

Mire fogékonyak, akik ellátogatnak, részt vesznek a rendezvényeken? Mi az, ami igazán érdekli őket?

Jó a kérdés, mert sokan azért jönnek, hogy provokatív kérdéseket tegyenek fel, vitát kezdeményezzenek. Magyarországon nyilvánvalóan van, aki nem nyitott a feketékkel, migránsokkal, bevándorlókval kapcsolatos kérdésekre. Sokan még a roma-kérdést sem tudják kezelni, és nem értik, miért „kell” nekünk külföldiekkel foglalkozni. Szerintem azért, mert olyan mértékű szegénységet, szerencsétlenséget és számkivetettséget, amit Afrikában tapasztaltam, úgy gondolom, hogy Európában a mai napig nem látunk. Akik érdeklődnek, azok sokszor teszik fel a kérdést, „hogyan tudnánk mi segíteni”. Ennek a kérdésnek mindig nagyon örülök annak ellenére, hogy tökéletes választ én sem tudok adni rá. Azt tudom felelni, hogy segítsük az árvaházat, ezt a 30-40-50 gyereket, tegyük lehetővé hogy tanuljanak, töltsük meg a bendőjüket. Sokan nyitottak a világ problémáira. Ami a fiatalokat kifejezetten érdekli, az a fair trade, a jelképes örökbefogadás, sokakat a politikai helyzet is izgat.

Kapnak kedvezményt, állami támogatást a karitatív célok miatt?

Azt meg kellett tanulnunk, hogy támogatást – főként a privát szférából – akkor kaphatunk, ha az egész kezdeményezésnek van egy jól meghatározott kerete. Az NCA vagy a Külügyminisztérium által meghirdetett pályázaton eddig hatszor sikerült nyernünk, ezekre másképp nem is tudtunk volna pályázni. Számos olyan szponzorral, támogatóval találkozunk, aki egy vagy több éven keresztül, illetve nagyobb összeggel támogatnak minket.

Hány önkéntessel dolgoznak?

A váci Afrika-napon tizenötön voltunk, olyanok, akik tényleg szabadnapot vettek ki azért, hogy eljöhessenek és gimnazistáknak beszéljenek Afrikáról. 15-20 igazán aktív ember van és ugyanennyien, akikre szintén számíthatunk időről időre. Önkénteseink száma körülbelül negyvenre tehető. Jelenleg két afrikai egyetemistával vagyunk kapcsolatban, akik érdeklődnek, szeretnének önkéntesként bekapcsolódni a munkánkba. Mindig jelentkeznek és jönnek új emberek.

Mennyire mélyednek el az emberek az afrikai történelem, politika vagy gazdaság összefüggéseiben? Tapasztalatai szerint sokan rendelkeznek olyan érdeklődéssel és háttértudással, ami közelebb viszi őket a kontinens megértéséhez?

Háttértudás? Kevesen látják az összefüggéseket. A törzsi háborúkkal kapcsolatban is fontos észrevenni, hogy azok nem kiegyenlítettek, mert a Nyugat mindig beleszól a konfliktusokba. Nem látják az emberek, hogy mi beavatkozunk az afrikai országok társadalmi rendjébe. Ez a legtöbb esetben önmagában is rosszul működik, ennek egyik fő oka pedig az, hogy a gyarmatosítók torz fehér-fekete viszonyt alakítottak ki, amikor pedig kivonultak, akkor sem sikerült visszaépíteni az eredeti társadalmi struktúrákat. Sok szempontból elmaradtak és sok a vallási-társadalmi téren követett, elavult szokás és tradíció. Ezek sok ember halálát okozzák, de elítélni nehéz, mert ezen a fejlődési szakaszon Európa országai is átmentek. Szerintem azonban külsőként nagyon nehéz megítélni társadalmakat, elítélni pedig egyáltalán nem tartom jogosnak. Természetesen azért itthon is van egy kisebb csoport, akik behatóbban foglalkoznak Afrikával, mi is igyekszünk sokat beszélni a témáról.

Együttműködnek más szervezetekkel? Vannak kapcsolataik a civil szférán kívül is?

Nagyon sok közös programunk volt az Afrikáért Alapítvánnyal és a Hello Afrika Egyesülettel. Ők ketten és a Taita voltak az alapítói a Magyar Afrika Platformnak, ami jelenleg több mint 10 szervezetet foglal magába. Úgy gondoltuk akkor, jó hogy kicsiben segítünk, de szeretnénk politikai szinten, stratégiaalkotás terén is jelen lenni, segíteni, illetve lobbizással segíteni ezeket a projekteket. Az Afrika Platform egy ernyőszervezet, amelyben mindig vannak aktívabb és passzívabb tagok, de elég jól összefogja a folyamatokat. Programokat szélesebb körben is szervezünk együtt, ilyen az Afrika Völgy, de voltunk a Szigeten is.

Milyen fejlődési lehetőségeket lát az alapítvány előtt, milyen jövőt képzel el néhány múlva?

A Taita Alapítvány egyik kincse éppen az, hogy kicsi. Egy kis árvaházat támogat, ezért sokkal transzparensabb, mint sok más kezdeményezés. Az emberek jobban megbíznak bennünk és szívesebben támogatnak. Az más kérdés, hogy lobbitevékenységben vagy politikai szinten tudnánk-e jobban fejlődni, de ezen az úton még el sem indultunk igazán, kivéve talán azt, hogy létrehoztuk az Afrika Platformot. Talán érdemes lenne azt jobban átgondolni, hogyan tudnánk erősebben növekedni, de alapvetően elégedettek vagyunk azzal is ami most van, hiszen az árvaházunk gyermekei egyre jobban élnek. Szerintem megmaradnak egyelőre a megszkott programjaink, igyekszünk megfelelően támogatni a jelenlegi egy, esetleg majd két árvaházat. Ha megírtam a disszertációmát és már nem lesz akkora szüksége rám a családomnak mint most, akkor lehet hogy nagyobb fába vágom a fejszém.

A Magyarországon élő afrikai bevándorlókkal, afrikaiakkal tartanak kapcsolatot?

Találkozunk, rendszeresen tartjuk a kapcsolatot. Akikkel beszélek és itt nőttek föl, azok sokan mondják, hogy nem könnyű a helyzetük Magyarországon, azáltal hogy más a bőrszínük, a hajjuk. A személyes tapasztalatom az, hogy az utóbbi időben azért javul a helyzet, egyre nyitottabb a társadalom, és most állami szinten is több ösztöndíjat írnak ki afrikaiaknak, ami segít, mert többen vannak és össze tudnak fogni. Nagyon kedves, nagyon vicces emberek tudnak lenni. Akik beszélnek valamilyen érhető nyelvet, azok azért többnyire elboldogulnak és igyekeznek beilleszkedni. De nem könnyű a helyzetük, rengeteg afrikait kitoloncolnak mind a mai napig.

Interjú az Afrikáért Alapítvány vezetőjével, France Mutomboval

Az Afrikáért Alapítvány próbálja összekötni az Ön otthoni kultúráját a magyarral, hidat létesít a két ország a két nép között, magyarországi és európai uniós támogatásokat közvetít az afrikai közösségnek. Miként indult a történet?

Be kell vallani, hogy amikor egy afrikai ember elindul Európa felé, többnyire él benne a vágy, hogy jobb körülmények között éljen. Én például nagyon nem szerettem a kongói oktatási rendszert, nem akartam ott egyetemre menni. Úgy láttam nincs értelme reggeltől estig egy tömött előadóban, sok esetben állva jegyzetelni, majd a korrupció miatt elbukni a vizsgákat, ha nem fizet az ember. Másfelől az európai oktatás és az itt szerzett végzettség versenyképes a világ minden táján és sok ember jövőjének megalapozását jelentheti. Szerintem él az afrikaiakban még egyfajta szolidaritás, ami miatt ad az, akinek több van, és akinek segítettek, az később nem felejt el viszonzni. Az én esetemben ez kiterjedtebb jelentést kap, mert a teológia nem csak a családomat érinti, de globális hatással bír. Nem az volt a fő célom, hogy Magyarországon egy rendes állást vállalva, néhány száz dollár hazaküldésével támogassam a családomat, hanem az egész társadalomnak igyekszem átadni, ami nekik nem jutott.

Tudja segíteni családját azzal, hogy rendszeresen küld nekik haza pénzt?

Igen, már diákkoromban is igyekeztem évente többször, és azóta is szoktam. Arra kell gondolni, hogy egy itthoni százezres fizetésből, ha félre tud tenni valaki tízezer forintot, az óriási jelentőséggel bír ott valakinek.

Mikor dönt el, hogy megalapítják szervezetüket?

Választás előtt álltam. Az első pár évben a tanulás lekötötte minden figyelmemet, azonban az utolsó előtti évben egyre többet gondoltam arra, mi lesz, amikor befejezem az egyetemem. Maradjak, hazamenjek? Át kellett gondolnom, mihez kezdek, ha itt maradok, vagy mit fogok csinálni, ha esetleg visszamegyek Afrikába. Véletlenül találkoztam egy osztrák férfival, aki néhány hét múlva Kongóba akart utazni, egy humanitárius misszióban, amerikai támogatással. Iskolaépítéssel és más segélyprogramokkal foglalkoztak. Rengeteg gyakorlati tanácsot tudtam neki adni és el is kísértem Afrikába. 1999-ben Kongó nagyon súlyos helyzetben volt és a kongóiak segítségre szorultak otthon is, Európában is. Fokozatosan alakult ki bennem az elhatározás, hogy többet érhetnék el, ha nem csak magánemberként, hanem egy szervezeten belül foglalkozhatnék ezzel.

Mikor alakult meg az említett szervezet?

1999-ben töltöttem Kongóban egy hónapot, ezt követően három évvel, 2002-ben jött létre a szervezet, néhány hónappal azt követően, hogy megfogalmazódott bennem, hogy alapítványt kellene létrehozni. Jogilag ekkor még nem volt bejegyezve, de „effektíve” elkezdett működni az Afrikáért Alapítvány. Másfél-két év alatt rendeződött a jogi forma is. Többen is voltak akik nyitottak voltak

erre, nem csak hogy segítsenek, de hivatalosan is részt vettek a szervezet munkájában. Sokan adakoztak is az egyik első vállalásunk, egy tényfeltáró misszió indításának céljára.

Mi a szóban forgó kongói misszió lényege?

Két magyar társammal mentünk vissza és ott már hivatalosan is az Afrikáért Alapítvány keretein belül tevékenykedtünk. Felmértük az oktatás helyzetét, a szociális szolgáltatások elérhetőségét és színvonalát, és itthon már ezeket felhasználva határoztuk meg az Alapítvány prioritásait, céljait.

Milyen jogi formában működik az Afrikáért Alapítvány, hányan dolgoznak benne?

Közhasznú alapítványként működünk. Vannak állandó önkénteseink és vannak, akik csak egy-egy projektre csatlakoznak a munkánkhoz, de a számuk összességében több százra, körülbelül 300-ra tehető. Állandó önkéntesek például a fordítók, azok, akik a grafikai munkában segítenek, megint mások például a rendezvényeink lebonyolításában működnek közre.

Milyen forrásokból áll össze a költségvetés, szoktak pályázni?

Nyertünk többször magyar állami és európai uniós pályázatokon is, de én nem erre fektetném a hangsúlyt, mert a mi alapítványunknak a privát támogatók adják a háttérét. A költségvetésünk

meghatározó része érkezik magánadományokból, 60-70% évente. NCA pályázatok a működéshez járulnak hozzá, illetve egy-egy konkrét projektünkre szoktunk más pályázatokon forrást szerezni. Meg kell említeni, hogy 2008-ban tízmillió nagyságrendű pályázatunk nyert a Külügyminisztériumnál, ami nem csak az összege miatt kiemelkedő, de az első olyan sikeres alapítványi projekt volt, amit Afrikával kapcsolatban adtak be. Talán ez egyfajta „áttörés” is lehet, és igyekszünk hangsúlyt fektetni arra, hogy magyar és EU-s pályázatokon is sikerrel szerepeljünk afrikai témájú projektjeinkkel.

Mik a főbb konkrét közösségi programjaik Magyarországon, illetve milyen projektekkel foglalkoznak jelenleg Afrikában?

Itthon legfőképp az esélyegyenlőség elősegítése érdekében szervezünk programokat, ehhez tartoznak tolerancia előadások, kiállítások, filmvetítések és más kulturális programok. Több tucat kulturális rendezvényen veszünk és vettünk részt, rendezőként, vendégként vagy kiállítóként. Évek óta rendszeresen részt veszünk a Sziget Fesztiválon, és a legtöbb évben a Művészetek Völgye fesztiválon is. Előadásaink anyagát a kongói és etiópiai munka során készített filmek és fotók, plusz személyes tapasztalataink adják. Fényképeink válogatásából fotókiállításokat rendeztünk illetve kongói iskolánk gyermekei által készített gyermekrajz- kiállításokat; afrikai tárgykiállítást. Afrikában az alapítványunk hosszú távú célja, hogy Kongóban és Etiópiában (és esetleg később további országokban is) központokat hozzon létre, amelyek a hátrányos helyzetű gyermekek életkörülményeinek javításához, későbbi jobb boldogulásához szükséges alapvető lehetőséget biztosítanak: árva-ház, oktatás, egészségügyi ellátás, jövedelemtermelő szakmai tevékenység és szakképzés. Fontos kiemelni a diáktámogatási programunkat, ami lehetőséget nyújt az Othniel Általános és Középiskolában tanuló diákok tandíjköltségének átvállalására. Ez havonta, gyermekenként 2500 forintot és egy ún. „tizenharmadik” negyedévi 2500 Ft-os befizetést jelent az adományozók részéről, az utóbbit pedig mindig egy adott, iskolai fejlesztési célra fordítunk. Az örökbefogadási programon esetében pedig fontosnak tartjuk, hogy a támogatók és támogatottak között személyes, interaktív kapcsolat alakulhasson ki. Az iskola tanáraival és diákjaival folyamatos kapcsolatot tartunk fenn, továbbá a támogatottakról igyekszünk széleskörű ismeretanyagot eljuttatva reális képet mutatni az afrikai, azon belül a kongói nevelési rendszerről és az iskolások hétköznapjairól. A diáktámogatási program meghirdetése óta az említett iskola folyamatosan fejlődik és bővül, 2005-2006-ban hat új osztály indult és 500 fővel többen iratkoztak be. 2005 őszi misszióink során ünnepélyes keretek között leraktuk az első kongói-magyar iskola alapkövét, 2006 szeptemberében az iskola első blokkját adtuk át tanárainknak és tanulóinknak.

Interjú a Multikultúra Egyesület képviselőjével, Salama Katalinnal

Kik alapították a Multikultúra Egyesületet, milyen céllal?

2002-ben alakult az Egyesület tíz alapító taggal, akik között voltak migránsok, Magyarországon élő külföldiek, például afrikaiak és határon túli magyarok is. Továbbá olyan magyar fiatalok, főleg egyetemisták alkották a szervezet magját, akik érdeklődtek a tevékenységünk iránt. Az első években alaptémánk a migráció és a bevándorlás kérdése volt, ehhez kapcsolódtak az egyesület alapításakor rögzített célok is. E téren szerveztünk kutatásokat, a bevándorlási és állampolgársági hivattal közös programokat, valamint a későbbiekben az ifjúsági terület kapott nagyobb hangsúlyt. Kezdetben több konkrét ügyben vettünk részt, az országba érkező bevándorlók, külföldiek és menedékkérők ügyeiben „segítettünk be” tolmácsolással, jogsegéllyel; fórumokat szerveztünk, az ügyintézés lépéseiről tájékoztattuk az embereket. A jelenlegi tevékenységünk továbbra is kapcsolódik a menekültekhez, máig nagyon jó az együttműködésünk a bicskei befogadó állomással. Mára főtevékenységeink egyike az EVS (Európai Önkéntes Szolgálat), melynek keretein belül, mint akkreditált küldő és fogadó szervezetként biztosítjuk magyar fiatalok számára a külföldi önkéntes munka lehetőségét. Külföldről fiatal önkéntesek érkeznek hozzánk, az ő programjuk java része kapcsolódik a menekültekhez, a bicskei befogadó állomáson élő fiatal menekültekhez. Korábbiakban pályázati forrás lehetőséget biztosított arra, hogy magyar nyelvoktatást biztosítsunk menekültek, bevándorlók számára. Ebből fejlődött ki a közel két éve működő GlobaLingua program, mely keretében a magyar, mint idegen nyelv oktatása mellett további hét idegen nyelven szervezünk kurzusokat. 2011 elején a Glamour magazintól megkaptuk „Az év hősei” kitüntetést, mellyel az ifjúsági munkában elért eredményeinket díjazták.

Hogy indult a szervezet tevékenysége, miként jött az ötlet, hogy hivatalos formát adjanak munkájuknak?

Maga az ötlet elég kézenfekvőnek bizonyult: egy baráti társaságba olyan afrikaiak érkeztek, akikkel kapcsolatuk volt bevándorlókkal, migránsokkal, menekültekkel. Volt, aki családgyevisítés céljából érkezett, volt, aki tanulni jött, de olyan is akadt köztük, aki menekültként tartózkodott Magyarországon. Nem igazán voltak ismereteink arról, hogy mindez miként működik. Az ő elmondásuk alapján éreztük, hogy tehetünk és tennünk kell valamit, így először magánemberként kezdtünk segíteni, fordítással, illetve az ügyintézés segítségével. A saját magunk által szerzett tapasztalatok által, illetve megismerve hasonló szervezetek munkáját úgy tűnt, hogy hatékonyabban tudnánk segíteni, ha hivatalos formát adnánk tevékenységünknek. Így született meg a döntés az egyesület megalapításáról. A tevékenységek kiválasztásakor igyekeztünk ügyelni arra, hogy csak szá-

munkra vállalhatókat soroljunk fel és ne essünk abba a hibába, hogy a pályázati témák után választunk tevékenységet. Teljes egészében magánkezdemenyezésre indultunk tehát el, kezdetben abszolút magánfinanszírozásból. Mindig valamelyikünk lakásában gyűltünk össze, ahol volt nyomtató, számítógép vagy internet, amit használni tudtunk. Később kezdtünk el pályázatokat írni és azokból finanszírozást szerezni a különféle programokhoz.

Hányan dolgoznak az egyesületben munkaviszonyban, vannak önkénteseik?

Mielőtt az EU-s ifjúsági programokba bekapcsolódott volna az egyesület, teljesen önkéntes alapon dolgozott mindenki. Időnként pályázatokban volt lehetőség arra, hogy egyes személyi kifizetéseket finanszírozni tudjunk, de folyamatos foglalkozást ezek nem tettek lehetővé. Körülbelül hat évvel ezelőtt lett az egyesületnek először főállású alkalmazottja egy korábbi önkéntesünk személyében. Be kellett látnunk, hogy a továbblépés, fejlődés egyik alapfeltétele, hogy valamilyen szinten megteremtünk egyfajta állandóságot. Ez biztosítja a nélkülözhetetlen háttérmunkák elvégzését, a projektek, pályázatok fenntartását. Később, a projektek számának növekedése igazolta, hogy egy főállású alkalmazott nem tudja ellátni a feladatokat, így bővítettük a létszámot, de 2-3 főállású alkalmazottnál nem dolgozott több még az egyesületben. Természetesen mellettük akár projektszinten, akár a napi munkában mindig besegít egy-egy állandó önkéntes vagy egyesületi tag.

Küldőként mely országokkal vannak az egyesületnek kapcsolatai?

Lényegében bárhova, a program nemzetközi adatbázisából tulajdonképpen mindegyik befogadó szervezet elérhető rajtunk keresztül. Nem nagyon tudnék olyan európai országot mondani, ahol még nem volt önkéntesünk. Hozzánk már egyaránt érkezett angol, spanyol, francia, olasz, román, észt, lengyel, jordániai, török önkéntes. Az EVS program által Európán kívüli országok is részt vehetnek partnerként, így igazából azt mondhatom, hogy nincsenek határok. Egy saját kezdeményezésű programunk jelenleg is pályázati elbírálás alatt van, ennek keretében 8 ország bevonásával küldünk önkénteseket Nyugat-Afrikába.

Tudna részletesen mesélni erről az említett projektről?

Két turnusban 4-4 önkéntes utazik Nigériába, ahol egy gyermekotthonban teljesítenek önkéntes szolgálatot 5 hónapos időtartamban. Mivel a gyermekotthon rendelkezik saját óvodával, iskolával, a feladat a gyermekek napi életében, szabadidős programjaiban való részvétel, különböző kiegészítő feladatok elvégzése, szervezése és lebonyolítása lesz.

Milyen kulturális programokat szerveznek jelenleg?

Az egyesület megalakulása utáni években nagyon sok kulturális program szervezésében, megvalósításában vettünk részt. Sajnos az utóbbi néhány évben ezek száma lecsökkent, illetve az ifjúsági projektek kicsit háttérbe szorították ezt a tevékenységet. Úgy vettük észre, hogy az utóbbi időben lecsökkent a társadalmi igény ezzel kapcsolatban. Tíz évvel ezelőtt még kuriózumnak számított egy autentikus afrikai zenekar, hatalmas színfoltja volt egy ilyen fellépésnek bármilyen rendezvénynek, főleg, ha a koncert mellett volt dobtanítással, tánczással, stb. Az idén kaptunk több megkeresést nagyobb rendezvényeken való közreműködésre, talán ismét igény mutatkozik az ilyen programokra és lehetőséget kaphatnak az igazán tehetséges művészek a bemutatkozásra. Viszonylag sok felkérést kaptunk úgy egészen 5-6 évvel ezelőttig, a különböző falunapoktól kezdve, például debreceni Virágkarneválig bezárólag. Pár éve volt egy Afrika-hét Debrecenben, amit teljes egészében mi szerveztünk, majd a nagy sikernek és érdeklődésnek köszönhetően felkérést kaptunk annak folytatásaként az Ázsia-hét lebonyolítására is. A Szigeten az Afrika-színpad szervezésében szintén részt

vettünk a koncertek mellett egyéb programokkal. Bízom benne, hogy az igazán tehetséges afrikai művészek több lehetőséget kapnak akár egyesületünk által is a bemutatkozásra.

Milyen más civil szervezeteket említene, amelyekkel rendszeresen együttműködnek?

Ez javarészt programfüggő. Az önkéntes programok szervezésében és lebonyolításában együttműködünk például a Kesztyűgyár Közösségi Házzal, az Orczy Parkkal, de a Tűzraktérben is vannak programjaink. Együttműködő partnereink legnagyobb része külföldi szervezet, hozzájuk mennek, illetve tőlük érkeznek az önkéntesek. Természetesen egyes projektek megvalósítása során együttműködünk hazai szervezetekkel, tagjai vagyunk az Anna Lindh Alapítvány nemzetközi csapatának és Eurodesk tagként számos magyar és külföldi partnerünk van. Migrációs területen több projektben működünk együtt a Mahatma Gandhi Egyesülettel, de jó kapcsolatot ápolunk az Afrikáért Alapítvánnyal, az Afrikai-Magyar Egyesülettel és a Szahara Alapítvánnyal egyaránt.

Interjú az Afrikai-Magyar Egyesület vezetőjével, Balogh Sándorral

2007-ben alakult meg az egyesület, de előzőleg is működtek az Önökéhez hasonló, Afrikával kapcsolatos kezdeményezések. Miért alakult meg az AHU, melyek voltak az alapításkor megfogalmazott céljai?

Az Afrikai-Magyar Egyesületet 2007-ben jegyezték be, és elsődleges célja, hogy a létező Afrikával foglalkozó alapítványok felett egy ernyőszervezet jöjjön létre, amely nem csak egy kórház, árvaház vagy iskola fejlesztésével és támogatásával foglalkozik, hanem összefogja ezek tevékenységét, és a közösség felé Magyarországot egységesen, felerősítve közvetítse. További fő célunk volt, hogy megpróbáljuk megváltoztatni a múltban is, és ma is élő sztereotíp Afrika-képet, amely szerint a kontinens az éhezők, szenvedők, és háborús konfliktusok hazája. Az egyesület egy sikeres találkozó, az első Szerencs Summit eredménye.

Miről szólt ez a találkozó?

Az egyesületben tagként csak magánszemélyek vesznek részt, a 13 alapító tag között egyetemi professzor és itt élő afrikai egyaránt megtalálható, továbbá több afrikai országot Magyarországon képviselő konzul is. Azóta a szervezet tagsága négyszeresére nőtt, ismertebb közéleti személyiségek mellett a tudományos és politikai élet szereplői is megtalálhatók az AHU-ban, de már csak magyar állampolgárok! Olesgun Obasanjo volt nigériai államfő is egyesületünk tagja, s egyben örökös tiszteletbeli elnöke is.

A Szerencs Summit kezdeményezés lényege az volt, hogy az Afrika iránt érdeklődő magyarokat, valamint az itt élő afrikaiakat a fővároson kívül hozzuk össze egy közös találkozó erejéig. Azért választottuk helyszíneként Szerencset, mert magam onnan származom, az a város a szűkebb hazám.

Az AHU tagsága állandó, lemorzsolódás eddig nem volt. Vannak önkénteseink is, és vannak olyan területek, ahol a tagok is tudnak segíteni, de mindenki a kapcsolatrendszerével is hozzájárul ahhoz, hogy minél sikeresebbek legyünk.

Melyek a szervezet főbb programjai?

Több fő programunk van, ilyen pl. a Háború Gyermekei Program, az Etióp Gyerektámogatási Program, az Angolai Gyerektámogatási Program, a Madagaszkári Iskola Program, az orvosmisszióink közül már a nyolcadik indult Guineába néhány hónappal ezelőtt. Filmklubot, Kongó Klubot tartunk, könyveket adunk ki. Együttműködünk a Mahatma Gandhi Egyesülettel, a Helsinki Bizottsággal és folyamatos kapcsolatot tartunk a bicskei menekülttáborral. Az Afrikával kapcsolatos ügyekben mindig megpróbálunk aktívan részt venni és segítséget nyújtani.

Milyen főbb kommunikációs csatornákat használ az egyesület ahhoz, hogy elérje célcsoportját, támogatóit, vagy akár a programok résztvevőit?

Elsősorban az általunk támogatott műsorokon keresztül próbáljuk eljuttatni mindazt az üzenetet, amit az interjú elején is említettem, tehát hogy Afrikát legalábbis ne fekete kontinensként, hanem inkább „színes déli szomszédunkként” mutassuk be. Együttműködési megállapodásunk van a HírTV-vel és az ATV-vel, valamint a Népszabadsággal, és támogatjuk az ATV és a Gazdasági Rádió afrikai műsorait. Az AHU-ba belépett közéleti személyiségek révén e csatornákon keresztül próbálunk üzeni a társadalom minden részének, felhívni a figyelmet arra, hogy a másság és a társadalmi kirekesztettség és a menekült kérdés komoly problémákat vett fel országunkban is. Vannak saját hírcsatornáink is, így heti két hírlevelünket több mint hatezer ember olvassa. Az Afriport (www.afriport.hu) internetes hírportál Magyarországon, de egész Európában is egyedülálló, amely Afrikáról három nyelven ad információt, s nem csak a napi aktualitásokról szól, hanem elemzéseket, előrejelzéseket is közread. Oldalletöltéseinek száma havi 100 ezer körül mozog. Konferenciákat rendezünk, emlénapoknak, könyvbemutatóknak adunk helyet a Visegrádi utcában található Afrika Centrumban, amely események rendre jelentős számú érdeklődőt vonzanak.

Említette, hogy az Afrikai-Magyar Egyesület egyik célja az Afrikáról kialakult kép megváltoztatása, és a kontinens fejlődéséért tenni akarók összefogása volt. Tagja az egyesület más szervezetnek, mely a közös fellépés erejét igyekszik kihasználni?

Igen, tagjai vagyunk a HAND Szövetségnek, és egy Zimbabwéval foglalkozó európai szövetségnek, valamint a londoni központú Kelet-Afrikai Társaságnak (Eastern African Association), amelyek révén igyekszünk hírekhez jutni, valamint olyan hírcsatornákhöz, amelyeken saját híreinket közvetíthetjük nemzetközi irányokba. Ezekhez más, informális együttműködéseinket is felhasználjuk, mint a Minority Rights Group, a különböző európai egyesületek, valamint más, Afrikával foglalkozó szervezetekkel áptolt kapcsolataink.

Milyen tervei vannak az AHU-nak a jövőre nézve? Van lehetőség további bővülésre a programok tekintetében?

Bővülésre mindig van lehetőség, hiszen rengeteg probléma merül fel nap mint nap, számos program, könyv ötlete jut el hozzánk. A lehetőség ugyanakkor az európai pályázati források kiaknázásában van!

Magyarországon Afrika nem elsődleges cél, a jelen helyzetben úgy látom, hogy hazánk inkább a belpolitikára, és közvetlen környezetére koncentrál. Napjainkban az Afrikában zajló események ugyanakkor köteleznek bennünket arra, hogy saját társadalmukban a migráció kérdésével kiemelten foglalkozzunk, mi Afrika iránt elkötelezettek, a kormányzat, de a társadalom egésze is.

A Magyarországon élő afrikai bevándorló közösségek életében mennyire meghatározó szereplő az AHU?

Az AHU-nak nem alapvető célkitűzése a magyarországi afrikai közösségek támogatása, mert megalakulásakor ez még nem volt társadalmi kérdés, a kormányzat és az Európai Unió sem kezelte a migráció kérdését a megfelelő szinten. De természetesen nem tudunk működni a hazai afrikai diaszpóra megszólítása és támogatás nélkül, így vált teljessé mára a szakmai munkánk. Sikeres pályázatot bonyolítottunk le a bicskei és debreceni integrált menekülttábor afrikai lakóközösségeivel, pl. a „Szegények és tehetségesek” című vetélkedő műsor keretén belül. Tartunk klubdélutánokat Kongó Klub címmel, kifejezetten Kongó iránt elkötelezettek csoportjának. Talán a legsikeresebb programjaink az alapító tagunk, s a Szerencs Summit ötletgazdája, Omotunde Komolafe által szervezett Miss Afro versenyek, ezeken vett részt legnagyobb számban a diaszpóra.

A beszélgetéseim, riportjaim alapján úgy érzem, hogy bár a diaszpóra verbálisan szeretne összetartani, összejárni, amikor lehetőséget kap erre, sajnos kevésbé él vele. Érzésem szerint a diaszpórában levők inkább magyarrá szeretnének válni, mint elkülönülni, és afrikaiként viselkedni.

Az AHU nem teljesen sikeres integrációjának véleményem szerint az az egyik oka, hogy afrikai tagjaink inkább a diaszpóra vezetőiből kerülnek ki, nem pedig a közösség átlagos tagjaiból. Másik oka lehet az is, hogy az afrikaiak időhiány vagy anyagi okok miatt nem járnak össze.

Még egy jellemző esete van annak a törekvésünknek, hogy a diaszpórát próbáljuk összehozni, közösséggé formálni. Az Inter-Afrique FC labdarúgó klubot már harmadik éve támogatjuk, nélkülnk ez az egyesület biztosan nem lenne ilyen sikeres, s talán a léte is megkérdőjeleződött volna.

Hiszem – miként az AHU minden tagja is –, hogy az integráció fontos eleme az, hogy erősítsük a szegénységben, a társadalmi kirekesztésben élők helyzetével kapcsolatos tudatosságot, elősegítsük, hogy eredményesen gyakorolhassák szociális, gazdasági, kulturális jogukat, és csökkenjenek a velük szembeni sztereotípiák, előítéletek és megbélyegzések.

Fentiek jegyében folytatjuk megkezdett utunkat, s töretlen hittel nézünk a jövőbe... s óvunk mindenkit attól, hogy Afrikát alulértelje...

